

Käesoleva magistritöö teemaks oli Aktaprint OÜ ofsettrükimasina soetamise projekti plaani koostamine, mis oli mõeldud eelprojektina trükimasina soetamise otsustuse lihtsustamiseks. Investeeringuks olid käesoleval juhul trükimasin ning sellega seotud vajalikud investeeringud kinnisvarasse.

Magistritöö probleemiks oli teabe puudumine selle kohta, kui suure investeeringu toob endaga kaasa uue ofsettrükimasina soetamine ning sellega kaasneva ruumipuuduse likvideerimine. Eesmärgiks oli välja selgitada investeeringu analüüsi ning integreeritud ressursside planeerimise abil lahendus, mille puhul ettevõtte kasumlikkus oleks suurim. Tööga oli vaja välja selgitada, milline eelnevalt defineeritud kolmest stsenaariumist on optimaalseim lahendus trükimasina soetamiseks.

Töö autor kasutas uurimisstrateegiana juhtumiuuringut ning juhtumianalüüsi objektiks oli valitud Eesti kapitalil põhinev trükiettevõtte Aktaprint OÜ. Uurimuse läbiviimisel kasutati stsenaariumianalüüsi ja investeeringuarvutlust, mille käigus võrreldi ettevõtte edasise arengu võimalikke arenguteid. Investeeringuarvutluste järel viidi läbi ka tundlikkusanalüüs ettevõtte kriteeriumitele vastavate stsenaariumide kaupa.

Magistritöö autor püstitas uurimisküsimused, mis said kõik töö käigus vastused. Esmalt leiti, et trükikojale on optimaalseim ruudukujuline tootmisala, mis võimaldab kasutada paigutuskeeme, mis viivad ühtivad materjalivood miinimumini. Ühtlasi selgus, et makrotasandil on trükikoja praegune asukoht võimalik parim valitud sihtturgude teenindamiseks. Mikrotasandil on võimalik kaaluda ka Tallinna lähedasi asumeid, kus on olemas ettevõttele vajalik infrastruktuur.

Tööst selgus, et ettevõttele on vajalik sellise ofsettrükimasina soetamine, millel on sarnased omadused praegu kasutusel oleva Komori B2 masinaga. Pakkumuste võrdluses selgitati välja, et optimaalseim on soetada Heidelbergi poolt toodetav trükimasin, kuna selle on parem garantii kättesaadavus, suurem tootja teadlikkus turul ning ühtlasi annab Heidelbergi masina soetamine trükikojale juurde paindlikkust. Paindlikkus saavutatakse, kuna hetkel on trükikojas kasutusel veel teinegi sama tootja masin, mille tõttu on masina opereerimine lihtsustatud, kuna omatakse vajalikku kogemust. Lisaks on Heidelbergi kasuks tootja turuosa trükimaastikul, mis on võrreldes konkurendiga 37% võrra suurem.

Lisaks selgitati välja, et uue masina vajalik tööala on 40m² võrra suurem, kui praegu kasutusel oleva Komori B2 trükimasina tööala, mis tõttu ei mahu uue trükimasina investeringu korral ära ettevõtte praegustesse ruumidesse. Töös selgus, et trükimasina ostuga kaasnevad muudatused, mis vajavad tänastest tootmisruumidest suuremaid ruume, mis omakorda eeldavad lisainvesteeringuid kinnisvarasse.

Alternatiivsete lahendustena pakuti välja rendipinna suurendamine 144m² võrra, mis viiks ettevõtte rendipindade kogupindala 1080 m²-ni. Variant on osta ka lähedalasuv tootmishoone, mis on 1054m², kuid pinnalaotuse tõttu oluliselt kuluefektiivsem ning trükikoja vajadustele sobivam kui käesolev rendipind. Kolmanda alternatiivina käsitleti ettevõtte vajadustele vastava tootmishoone ehitamist 1500m² ulatuses.

Kõige kiirema tasuvusega on trükimasina soetamine esimese stsenaariumi alusel, kus tasuvusaeg, nüüdispuhasväärtus ning sisemine rentaablus ületasid enim ettevõtte poolt seatud ootuseid.

Autori hinnangul töö eesmärk saavutati. Näidati, et trükimasina soetamine tasub ettevõttele ära esimese stsenaariumi korral 4,23 aastaga, teise stsenaariumi korral 6,17 aastaga. Diskonteeritud tasuvusajad olid vastavalt 4,25 aastat ning 6,43 aastat. Enim tulu tagab ettevõtte esimese stsenaariumi korral. Lisaks selgus, et trükimasina soetamise korral suurenevad tulud tunduvalt rohkem, kui investeringu mittetegemise korral, kuigi investeringuga kasvavad ka kulud. Lisaks suurendab trükimasina soetamine ettevõtte konkurentsivõimet, sest võimaldab tootmismahu suurenemise ning paindlikkuse tarneaegades.

Analüüsi lõpus esitas töö autor ka ettevõttele Aktaprint OÜ ettepanekud, mida saab laiendada ofsettrükis tegutsevatele ettevõtetele üldisemalt. Esiteks soovitas töö autor masina valikul lähtuda mitte ainult hinnaaspektidest vaid ka muudest olulistest masinaga seotud teguritest, mis mõjutavad võimalusi investeringut hiljem realiseerida. Lisaks soovitas töö autor lühemaajalises perspektiivis jätkata senistel rendipindadel, kuni leitakse ettevõttele sobivaim objekt kinnisvaraturult. Lisaks soovitab töö autor korraldada ümber asendiplaan selliselt, et materjalivood kattuksid minimaalselt. Uus asendiplaan näeb ette ka teise laadimissilla ehitust, mis võimaldab kauba ühtlasemat liikumist majas sees ning lisaks annab juurde paindlikkuse, mis võimaldab kaupa peale ja maha laadimise samaaegselt.

Ühtlasi soovitab autor laiendada uue asukoha leidmiseks analüüsitava ala ning lisada sinna ka Lasnamäe linnaosa, kuna oma hoone ehitamine on tänases trükinduses valitsevas turusituatsioonis ebamõistlikult kallis. Nimetatud piirkonna analüüsimine on oluliseks võimaluseks, kuna selles linnaosas on enim ettevõtte seatud kriteeriumidele vastavaid kinnisvaraobjekte.